

Projekt pomocowy MNiSW-PW pt. „POLSKO-UKRAIŃSKA WSPÓLPRACA INSTYTUCJI PRZEDSTAWICIELSKICH REPREZENTUJĄCYCH REKTORÓW, NA RZECZ DOSKONALENIA DZIAŁANIA UCZELNI”
Lider: prof. dr hab. Jerzy Woźnicki

Załącznik nr 1

INFORMACJA OGÓLNA O REALIZACJI WSPÓLPRACY KRASP – ZRUU - FRP

1. SŁOWO WSTĘPNE

Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich (dalej – KRASP), Związek Rektorów Uczelni Ukrainy (dalej - ZRUU) i Fundacja Rektorów Polskich (dalej - FRP),

doceniając prowadzone dotychczas działania przez różne podmioty w ramach polsko-ukraińskiej współpracy akademickiej i naukowej,

popierając inicjatywy podejmowane przez we współpracy między KRASP i URHEIU (na podstawie Porozumienia / Umowy o partnerstwie między KRASP i Związkiem Rektorów Uczelni Ukrainy z dnia 19 grudnia 2014 r.), URHEIU i FRP, w ramach prac nad Raportem Polsko-Ukraińskim w latach 2014-2015,

odnosząc się do innych wspólnych inicjatyw KRASP i FRP (na podstawie Umowy o partnerstwie strategicznym z dnia 24 marca 2006 r.),

oceniając wysoko dotychczasowe relacje i działania wzajemne, w dniu 14 listopada 2017 r. zawarły Umowę Trójstronną o partnerstwie i współpracy, podnosząc rangę dotychczasowego partnerstwa oraz nadając mu charakter trójstronny.

Zgodnie z Aneksen nr 1 do Umowy, partnerzy uznają za właściwe kontynuowanie wymiany wizyt między delegacjami reprezentującymi rektorów. W tym celu został uruchomiony projekt pomocowy MNiSW-PW, który jest realizowany przy wsparciu konferencji rektorów obu krajów i pod patronatem obu ministrów.

2. GENEZA

Partnerzy – KRASP, ZRUU i FRP współdziałając od 2014 r., a w tym składając wizyty o charakterze studyjnym oraz realizując projekty badawcze, postanowili, przy poparciu zainteresowanych ministrów obu krajów, nadać wzajemnym kontaktom zorganizowaną formę. Obecnie realizowany projekt jest trzecim wspólnym działaniem badawczym.

W latach 2014 - 2015 zespół Fundacji Rektorów Polskich przy wsparciu Konferencji Rektorów obu krajów zrealizował Polsko-Ukraiński Projekt Badawczy pn. „Analiza współpracy uczelni polskich i ukraińskich na tle porównania systemów szkolnictwa wyższego”, w podsumowaniu, którego ukazał się obszerny raport w dwóch językach.

W latach 2016-2018 analogicznie zostały zrealizowane przez FRP kolejne badania ankietowe nt. „Governance w szkolnictwie wyższym” w Polsce i na Ukrainie.

W ciągu 5 lat współpracy miały miejsce 4 wizyty delegacji URHEIU w Polsce (dwukrotnie w 2014, 2017, 2019) i 3 wizyty delegacji KRASP na Ukrainie (2015, 2016, 2018). W dniu 19.05.2014 r. w Warszawie została podpisana Umowa o partnerstwie między KRASP i ZRUU, w dniach 14-

Projekt pomocowy MNiSW-PW pt. „POLSKO-UKRAIŃSKA WSPÓLPRACA INSTYTUCJI PRZEDSTAWICIELSKICH REPREZENTUJĄCYCH REKTORÓW, NA RZECZ DOSKONALENIA DZIAŁANIA UCZELNI”

Lider: prof. dr hab. Jerzy Woźnicki

15.12.2014 r. w Warszawie odbyło się spotkanie trójstronne polsko-niemiecko-ukraińskie (KRASP, HRK i URHEIU). W dniach 5-8.06.2015 r. odbyła się pierwsza wizyta delegacji KRASP i FRP na Ukrainie (Kijów, Dnipro), na Uniwersytecie Kijowskim odbyło się Seminarium rektorskie z udziałem Ambasadora RP na Ukrainie.

W dniach 22-23.09.2016 ZRUU we współdziałaniu z FRP zorganizował Polsko-ukraińską konferencję pn. "Classic University in the Context of the Challenges of Epoch" w Kijowie i spotkanie delegacji polskiej z Minister Edukacji i Nauki Ukrainy L. Hrynevych. W ramach wizyty studyjnej ZRUU w Warszawie w dniu 14.11.2017 podpisano Umowę Trójstronną o partnerstwie i współpracy KRASP – URHEIU – FRP wraz z Aneksm 1.

W dniach 22-23 czerwca 2018 r. w Łucku odbyło się Ukraińsko-Polskie Seminarium Rektorów, poświęcone zagadnieniom działalności narodowych konferencji rektorów w Polsce i na Ukrainie na tle tendencji europejskich, w ramach którego odbyła się pilotażowa debata rektorów oraz zostały przedyskutowane założenia nowego projektu na lata 2018-2021.

W ramach realizacji Umowy Trójstronnej i jej Aneksu nr 1 oraz zacieśnienia współpracy na poziomie narodowych konferencji rektorów, w sierpniu 2018 r. został uruchomiony projekt pomocowy „Polsko-ukraińska współpraca instytucji przedstawicielskich reprezentujących rektorów, na rzecz doskonalenia działania uczelni”, finansowany przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego i objęty patronatem Ministra Edukacji i Nauki Ukrainy. Projekt jest realizowany przez Wydział Administracji i Nauk Społecznych Politechniki Warszawskiej. Liderem projektu jest prof. Jerzy Woźnicki, partnerami wspierającymi realizację projektu – KRASP i ZRUU, Fundacja Rektorów Polskich i wybrane uczelnie polskie i ukraińskie (po 25 z każdego kraju).

Założono 4 etapy realizacji Projektu: 1 etap – 20.08.2018 – 31.12.2018, 2 etap – 1.01.2019 – 31.12.2019, 3 etap – 1.01.2020 – 31.12.2020, 4 etap – 1.01.2021 – 30.09.2021.

3. REALIZACJA PROJEKTU POMOCOWEGO MNISW-PW PT. „POLSKO-UKRAIŃSKA WSPÓLPRACA INSTYTUCJI PRZEDSTAWICIELSKICH REPREZENTUJĄCYCH REKTORÓW, NA RZECZ DOSKONALENIA DZIAŁANIA UCZELNI”

Celem głównym Projektu jest doskonalenie w obu krajach reguł procesów zarządczych w uczelniach oraz kompetencji organów jednoosobowych, w tym rektorów i prorektorów, w wyniku realizacji w konkretnych formach współpracy w zakresie szkolnictwa wyższego między Konferencjami Rektorów z Polski i Ukrainy, a także Fundacją Rektorów Polskich, na zasadach i w trybie określonych w Umowie Trójstronnej KRASP-URHEIU-FRP.

W ramach projektu rektorzy polscy i ukraińscy podejmują współpracę w sferze governance in HEIs w poszukiwaniu pożądanej równowagi między samorządnością i rządnością uczelni, z odwołaniem się do doświadczeń własnych obu krajów i rozwiązań międzynarodowych.

Projekt pomocowy MNiSW-PW pt. „POLSKO-UKRAIŃSKA WSPÓLPRACA INSTYTUCJI PRZEDSTAWICIELSKICH REPREZENTUJĄCYCH REKTORÓW, NA RZECZ DOSKONALENIA DZIAŁANIA UCZELNI”

Lider: prof. dr hab. Jerzy Woźnicki

Program prac i wykaz działań, które będą realizowane w ramach zadań na poszczególne lata obejmują:

1) Analizy i badania dotyczące rozwiązań ustrojowych w szkolnictwie wyższym oraz cykl tematycznych seminariów eksperckich (badania dot. wybranych zagadnień szkolnictwa wyższego w nawiązaniu do tematu każdego seminarium rektorskiego i debaty rektorów (w 2019 – finansowanie uczelni i rankingi w kontekście realizacji strategii uczelni, w 2020 - statuty, organy i rada uczelni, ścieżki kariery naukowej). Do przeprowadzenia badań został powołany polsko-ukraiński zespół specjalistów ds. badań systemowych w szkolnictwie wyższym. Wyniki badań w wersji finalnej opracowują lider i koordynator programowy Projektu.

2) Wizyty studyjne delegacji rektorów z Polski w ośrodkach akademickich na Ukrainie oraz rektorów ukraińskich w Polsce, mające na celu pozyskiwanie informacji o stanie rozwoju, rozwiązaniach i dorobku goszczących uczelni partnerskich, w celu wykorzystywania zdobytej wiedzy w polityce rozwojowej uczelni macierzystych, a także zbliżenie rozwiązań w uczelniach ukraińskich do standardów europejskich, oraz nawiązywanie bezpośrednich kontaktów, prowadzących do intensyfikacji współpracy naukowej pomiędzy uczelniami polskimi i ukraińskimi.

3) Polsko-ukraińskie seminaria rektorów wraz z debatą rektorską zorganizowane przy okazji wizyt studyjnych poświęcone wybranym, istotnym zagadnieniom działania uczelni i ich społeczności akademickich, z odniesieniami do doświadczeń europejskich.

4) Polsko-Ukraińskie Forum Narodowych Konferencji Rektorów nt. rozwiązań w sferze governance w szkolnictwie wyższym zostanie zorganizowane w roku 2021 jako konferencja międzynarodowa.

W podsumowaniu Projektu zostanie opracowany i wydany raport końcowy w językach polskim i ukraińskim odpowiednio, zawierający wyniki realizacji Projektu oraz rezultaty konferencji zorganizowanej w ramach Projektu wraz z wnioskami i rekomendacjami.

W 2019 r. realizowany jest Etap II, w ramach którego przewidziane zostały dwie debaty rektorów – wiosenna w Poznaniu i jesienna w Kijowie. Zgodnie z koncepcją Projektu, debaty odbywają się jako część seminariów rektorskich w ramach wizyt studyjnych delegacji rektorów KRASP i ZRUU naprzemiennie.

4. ZWIĘZŁA INFORMACJA NT. PRZEPROWADZONYCH BADAŃ PT. FINANSOWANIE UCZELNI: NOWE REGULACJE I MECHANIZMY

Celem pierwszego badania przeprowadzonego w lutym 2019 roku było pozyskanie w sposób wynikający z metodologii badań w naukach społecznych, opinii rektorów polskich i ukraińskich nt. tego, jak powinien działać system finansowania szkolnictwa wyższego na poziomie systemowym i instytucjonalnym. Zakłada się, że wyniki badań będą służyć celom o charakterze strategicznym i wieloletnim pracom prowadzonym w przyszłości w każdym z krajów nad nowymi regulacjami w zakresie finansowania uczelni.

Projekt pomocowy MNiSW-PW pt. „POLSKO-UKRAIŃSKA WSPÓŁPRACA INSTYTUCJI PRZEDSTAWICIELSKICH REPREZENTUJĄCYCH REKTORÓW, NA RZECZ DOSKONALENIA DZIAŁANIA UCZELNI”

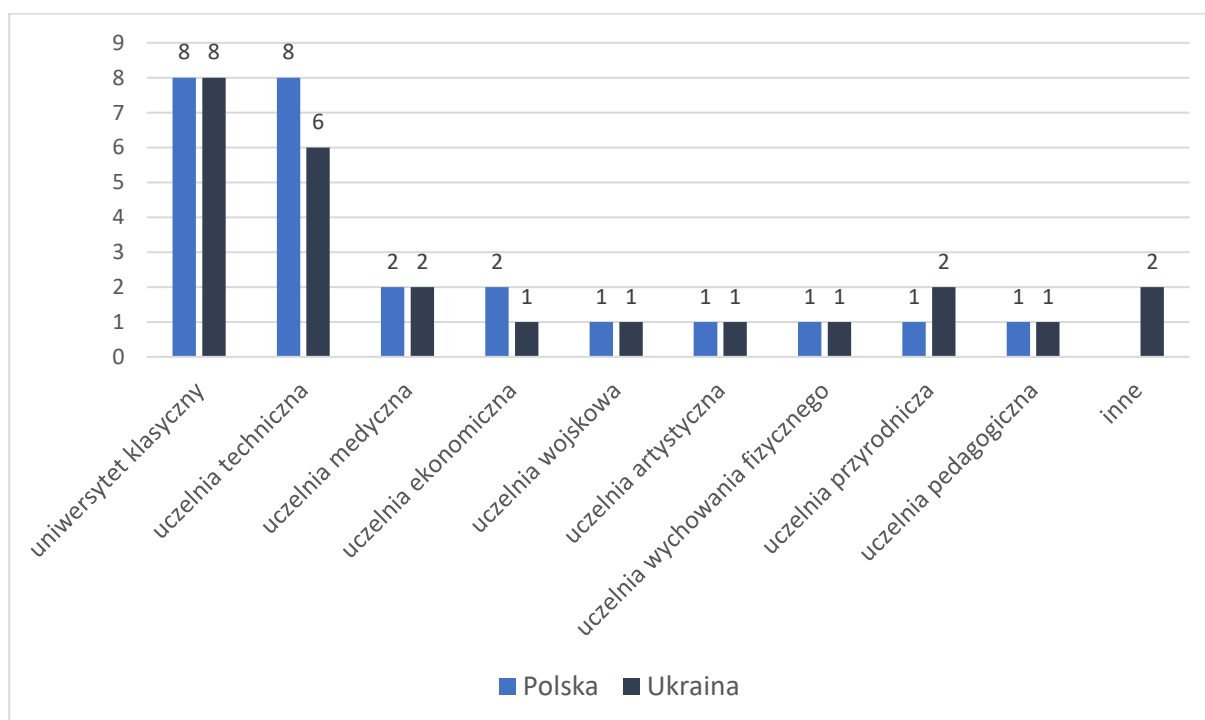
Lider: prof. dr hab. Jerzy Woźnicki

Badania zostały przeprowadzone przez polsko-ukraiński zespół specjalistów (10 badaczy) w formie wywiadów pogłębionych z Rektorami/Prorektorami 25 uczelni publicznych w Polsce i na Ukrainie (20 według rankingów i 5 najlepszych według typów uczelni), zgodnie z przygotowanym scenariuszem wywiadu.

W badaniach zostały zastosowane zasady etyczne – nieprzeprowadzenia wywiadu w instytucji, w której badacz pracuje lub z którą współpracuje.

Uczelnie biorące udział w badaniu (wykres 1) są skoncentrowane w różnych ośrodkach akademickich: na Ukrainie – w 9 miastach: Kijów – 10, Charków – 4, Lwów – 3, Dnipro – 3, Odesa – 1, Połtawa – 1, Sumy – 1, Winnica – 1, Tarnopol - 1. W Polsce – w 12: Warszawa – 8, Łódź – 3, Poznań – 3, Wrocław – 2, Katowice – 2, Kraków – 1, Częstochowa – 1, Gdańsk – 1, Gliwice – 1, Olsztyn – 1, Opole – 1, Toruń – 1.

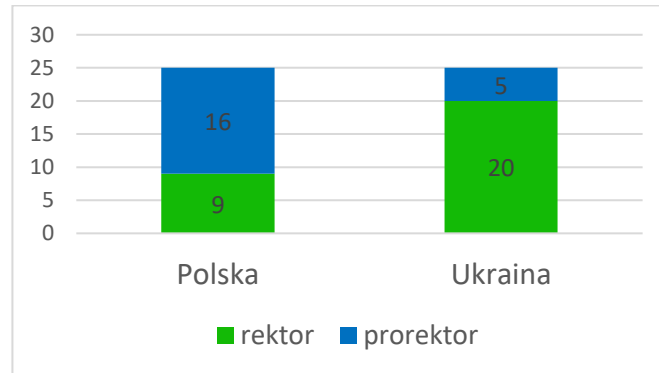
Dane statystyczne dot. przeprowadzonych wywiadów są przedstawione na wykresach 1-2.

Wykres 1. Respondenci według typu uczelni w Polsce i na Ukrainie

Projekt pomocowy MNiSW-PW pt. „POLSKO-UKRAIŃSKA WSPÓLPRACA INSTYTUCJI PRZEDSTAWICIELSKICH REPREZENTUJĄCYCH REKTORÓW, NA RZECZ DOSKONALENIA DZIAŁANIA UCZELNI”

Lider: prof. dr hab. Jerzy Woźnicki

Wykres 2. Specyfika rozmówcy w Polsce i na Ukrainie

Wstępne wnioski badań są przedstawione osobno jako dodatki do uchwalonego Stanowiska. Pełny raport z badań zostanie przygotowany przez badaczy oraz opracowany przez lidera i koordynatora programowego Projektu i będzie przekazany konferencjom rektorów oraz ministrom w obu krajach.

5. SEMINARIUM REKTORSKIE WRAZ Z DEBATĄ - KWIECIEŃ 2019

Pierwsze w ramach Projektu Polsko-Ukraińskie Seminarium Rektorów odbyło się w dniu 2 kwietnia br. w Uniwersytecie im. A. Mickiewicza w Poznaniu w ramach wizyty delegacji ZRUU w Polsce w dniach 1-4 kwietnia 2019 r. Seminarium obejmowało sesję informacyjną oraz debatę rektorów.

W ramach sesji informacyjnej uczestników powitali prof. A. Lesicki – Rektor Gospodarz, prof. W. Bielawski w imieniu KRASP, prof. A. Mazaraki w imieniu ZRUU oraz prof. J. Woźnicki jako lider Projektu. Swój list do uczestników Polsko-Ukraińskiego Seminarium rektorskiego wystosowała Minister Edukacji i Nauki Ukrainy Lilia Hrynevych, który został odczytany przez jej przedstawicielkę - Radcę Ministra dr.hab. Natalię Lukową-Chuiko.

Przedstawiciele NAWA – Przewodniczący Rady NAWA S. T. Kołodziejczyk oraz członek Rady NAWA prof. W. Banyś poinformowali rektorów ukraińskich o pracach NAWA, a w tym o nowych możliwościach i konkursach organizowanych przez Agencję. Wstępne wyniki badania nt. finansowania uczelni publicznych, przeprowadzonego w Polsce i na Ukrainie, jako koordynator programowy Projektu przedstawiła dr I. Degtyarova.

Podstawę dla debaty rektorów stanowiły wstępne wyniki badań przeprowadzonych przez zespół specjalistów w obu krajach, opracowane przez lidera i koordynatora programowego Projektu.

We wstępie do debaty rektorów przedstawiciele narodowych konferencji rektorów – prof. W. Bielawski ze strony polskiej i prof. V. Ponomarenko ze strony ukraińskiej, przedstawili zasadnicze rozwiązania w systemie finansowania uczelni w Polsce i na Ukrainie odpowiednio. Lider Projektu, prof. J. Woźnicki przedstawił wynikający z przeprowadzonych badań projekt wspólnego stanowiska rektorów, nad którym przeprowadzono dyskusję. Następnie Rektorzy poddali pod dyskusję kwestie związane z finansowaniem szkolnictwa wyższego na poziomie systemowym (wskazując podmioty, które powinny uczestniczyć w procesie finansowania szkolnictwa wyższego

Projekt pomocowy MNiSW-PW pt. „POLSKO-UKRAIŃSKA WSPÓLPRACA INSTYTUCJI PRZEDSTAWICIELSKICH REPREZENTUJĄCYCH REKTORÓW, NA RZECZ DOSKONALENIA DZIAŁANIA UCZELNI”

Lider: prof. dr hab. Jerzy Woźnicki

(kształcenia i badań). Inne przedyskutowane zagadnienia to: model finansowania uczelni, algorytm i jego kryteria, finansowanie kosztów stałych uczelni, m.in. utrzymania bazy materialnej, w tym kosztów energii), a na poziomie instytucjonalnym: centralizacja vs. decentralizacja gospodarki finansowej i finansowania jednostek w uczelni, rozliczalność i transparentność działania uczelni, dobre praktyki w zakresie podniesienia skuteczności działalności ekonomicznej uczelni. Na zakończenie debaty Rektorzy przyjęli wspólne Stanowisko.

W kolejnym dniu wizyty, delegacja ZRUU wzięła udział w Konferencji pt. „Uniwersytet XXI wieku: od Humboldta do Uniwersytetu 4.0” poświęconej 100-leciu UAM, a także odwiedziła Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa oraz Wielkopolskie Centrum Zaawansowanych Technologii, a także Kampus Morasko.

Udział w Seminarium i debacie wzięli także ze strony polskiej - prof. Jerzy Woźnicki, Lider projektu, Prezes Fundacji Rektorów Polskich; prof. Andrzej Lesicki, Rektor-gospodarz, Rektor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu; prof. Tadeusz Wallas, Prorektor UAM; prof. Wiesław Banyś, Honorowy Przewodniczący KRASP, Członek Zarządu EUA; prof. Wiesław Bielawski, Wiceprzewodniczący KRASP, Rektor Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie; prof. Tomasz Łodygowski, rektor Politechniki Poznańskiej; prof. nzw. Andrzej Mastalerz, Rektor Akademii Wychowania Fizycznego im. J. Piłsudskiego w Warszawie; prof. Anna Wypych-Gawrońska, Rektor Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie; prof. Sławomir Wiak, Rektor Politechniki Łódzkiej.

Uczestnikami debaty ze strony ukraińskiej byli: prof. Anatolii Mazaraki, Rektor Kijowskiego Narodowego Uniwersytetu Handlowo-Ekonomicznego; prof. Anatolij Vasylyev, Przewodniczący Rady Rektorów Uczelni Regionu Sumskiego, Rektor Sumskiego Uniwersytetu Państwowego; prof. Igor Kotsan, Przewodniczący Rady Rektorów Uczelni Regionu Wołyńskiego, Rektor Wschodnioeuropejskiego Narodowego Uniwersytetu im. Łesi Ukrainki w Łucku; prof. Volodymyr Ponomarenko, Rektor Charkowskiego Narodowego Uniwersytetu Ekonomicznego im. Semena Kuznetsia; prof. Mykola Dmytrychenko, Rektor Narodowego Uniwersytetu Transportu; prof. Petro Bekh, Prorektor Kijowskiego Narodowego Uniwersytetu im. Tarasa Szewczenki ds. współpracy międzynarodowej; Yaroslav Boliubash, Sekretarz Związku Rektorów Uczelni Ukrainy oraz dr.hab. Nataliia Lukova-Chuiko, Radca Ministra Edukacji i Nauki Ukrainy.

6. ZAPOWIEDŹ KOLEJNEGO BADANIA I DEBATY

Następna, druga kolejna debata odbędzie się w ramach wizyty studyjnej w roku 2019 r. delegacji KRASP na Ukrainie jesienią 2019 r. Debata ta, analogicznie jak pierwsza, zostanie poprzedzona badaniami. Uzgodniono, że tematem badań i debaty będą rankingi uczelni i ich rola w strategicznym rozwoju uczelni.